

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kelt. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	6	Fél évre	8
Fél évre	3	Negyed évre	4
Negyed évre	2	Egy óra	1
Egy óra	1	Egyszám	ará 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**

Felölts szerkesztő: **IFJ. MORICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRÖKOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többeszed megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Kegyelem vagy igazság.

— Utolagos szavak a királysértési pörhöz. —

Irta: **ifjabb MÓRICZ PÁL.**

A debreczeni királysértési pör folyamán e nehéz vádaknak képviselője, Bálinth királyi alügyész ur hangoztatta a hazafias esküdtek előtt, hogyha felülírott volt vádlottat fölmentik, akkor olyan kegyelmezési jogot gyakorolnak, melyre nem illetékesek.

A hazafias esküdtszék ítélete azonban, tudvalevőleg, fényes sikerű volt, egyhangú fölmentésével végződött felülírottak. — Nyilvánvaló tehát: — hogy a debreczeni esküdtszék feladatának magaslatára emelkedett. Megértette, hogy neki nem kegyelmet kell gyakorolnia, hanem igazságot és ezt az igazságot megadta az üldözött nemzeti közérzületnek, melyet a „Magyarok királyához“ intézett ragyogó szép és igaz költemény kifejez, melyt a felsőbb helyről eredendő erőszakos nyomás a nemzeti költészet bibliájából akart kitépni; mert igazság, mert eszme volt abban, mely milliók lelkét melegegiti.

Jellemző kifejezése volt az a tisztelt királyi alügyész urnak, melyben az esküdteket lesújtó ítélet kimondására buzdította, mondván, nehogy felmentésük felülírott volt szabad lábon levő vádlottat, mert akkor tullepték, a mire

birói székbe hivatnak, mert vádlottal szemben királyi jogot, kegyelmi jogot gyakoroltak. Hódolattal írom ide a debreczeni esküdtszék hazafias bölcsességét, melyet nem lehetett megteveszteni, mely átértette, átértette, hogy más a kegyelem szolgáltatás és más az igazságszolgáltatás. Mert például kegyelmet adhatnak az elítélt bűnösnek, de igazságot várhat, követelhet az, ki szenttelenül, ki büntelenül, egyedül a hazaszeretet szent igéinek hirdetése miatt hurczoltatik a pellengér padra. Jelen esetben is ilyen volt a helyzet és szivemből örülök, lelkem a büszkeségtől ragyog, hogy a szó üldözésére, a hazafiság elnyomására, az igazság bilincsbe verésére vakmerően és elvakultan támadt erőszakot lángpallossal vertek vissza a debreczeni esküdtek, nem mert felülírott gyarló személyéről, hanem a támadott nemzeti igazságról volt szó.

Midőn polgártársaim, magyar testvéreim, ezen mocsoktalanul tiszta és bölcs igazságszolgáltatása fölött lelket derítő öröm között gondolkozom, elémbe ötlenek hazámnak, a cigány, szláv és a többi császári néptörzsek sorába alacsonyított nemzetemnek jelenlegi elszomorító, nehéz körülményei. Itten is abban a tévedésben állanak a nemzettel szemközt Bécs urai, hogy midőn az nemzeti jogait, nemzeti igaz-

ságait követeli a siralomvölgyéből fohászodván, e nemzetnek legföljebb csak a felsőbb kegy, a felsőbb kegyelem Lázár morzsához lehet a legjobb esetben is igénye. És ha így kegyelemből, kegyből kap valamicske zsinórra fűzött tarkabarka nesze semmi fog meg jól, ezért is hódolattal boruljon a szolgáltság és szolgálalkúség porába. Azután pedig azt a bizonyos »néphymnuszt« énekelve hozsánnázzon. Noshát, ez a nemzet nem hozsánnázik titeknek, kik a cloy-i hadiparancsnak tollba mondói vagytok! A kegyet, a kegyelmet nemzeti józan önértetétől teljesen áthatva utasítja vissza oda, a honnét mézesmadzagként kínálják azt.

Nem kegyelem, de igazság, nem kegy, de nemzeti jogok kellene ennek a nemzetnek, amely hogy minden ortályoskodás, minden ármányos erőszak daczára — visszavívja azt, ami ősi tulajdonjoga, ennek az előjelül tekintem a debreczeni esküdtszéknek hazafias bölcsességgel és egyértelműleg hozott tegnapi felmentő ítéletét is. Ez az ítélet ragyogó fényugarként árad szét az országban. És ez az ítélet azt hirdeti, hogy virrad a magyar földön. Ez az ítélet azt hirdeti, hogy a Golgotha vaksötét, szomorú éjszakája után elkövetkezett a nemzeti föltámadás. Ez az ítélet azt hirdeti, hogy a durva,

A magyar nemzethez.

Irta: **BALÁZS JÓZSEF.**

Hallád-e szót én drága nemzetem,
Mey atvillámlott bérezeink fölött?
Hallád-e szót, a melylyel a hadúr
Királyoddal meg, szembeütközött?
Mint vészkiáltás futott át e hazán
És milliók érző idegzetén:
Nemzeti vágy, jog, üres szó beszéd csak,
Mert a sereg egyedül az enyém! . . .

Egy évezren at a miért küzdöttél,
Én elárult, eltiprott nemzetem,
Hogy e föld, melyért annyi véred ontád,
Es rajt' a nép erős s magyar legyen:
Az csak hiu abránd, csalóka álom,
Nem magyar az s nem is leszen soha,
A hadúr mondá: egyszer-mindenkorra
Tudjátok meg, enyém a katona! . . .

Felhőtlen égből lecsapott a villám,
Nyomában kelő, veszes fergeteg,
A lánczok, miket nem régen leráztunk,
Előkerü nek, újra esőrgenek;
A kardok élet ismét köszörülük.

Előkerülnek ismét a bitók . . .
Alig felejtők a nem régen multat,
Élet-halál! — mi ismét jönni fog! . . .

De meg ne rettenj, Árpádnak nemzete,
Viharokat láttál te már sokat,
Nem fogsz elveszni, ha el nem pusztulál,
Egy évezter villámai alatt!
Légy méltóságos, mikent az oceán,
Legyen erőd: mérséklet, nyugalom.
Hadi parancsai nem árthatnak néked,
Csak gyermek rémül az olyas szózaton! . . .

A Kárpátoknak bérezővezte földén,
Te alkotád e szép magyar hazát,
Te is tartád fönn annyi vész-vihar közt,
Jövőben is otthont neked az ad;
Nemzet valál te már egy ezred óta,
Néptörzs ma sem vagy, el nem sülyedél,
Hadiparancsnak önkényes szavára,
Dörög vissza: E földön nemzet él! . . .

Hadiparancsnak erőtlen szózata
Nemzeteket nem rémíthet soha;
Mert egy nemzetnek örök az élete
S meg nem szalad, mint gyáva katona;
A nemzetekben boszuló lang lobog

S ki fölidezi, látni fogja majd,
Hogy e föllobbant boszulóang tüzeben,
Mint olvad el, ha fölvilan a kard! . . .

A hadsereg e szép magyar hazában
A nemzettel egy, abból való vér;
Nem szolgálhad az, de arra hivatott:
Éljen-haljon királyért és honér?
A magyar hadnak nincs más ura itt,
Mint a király, — és a király magyar,
Elsöpri utból, ki annak ellenáll,
A mit együtt nemzet s király akar! . . .

Meg ne rémülj hát, óvd meg nyugalmadat,
Magyar népem, én drága nemzetem!
Fordulj királyodhoz panaszszavaddal,
De szózatod erős, szilárd legyen!
Meglásd, elülnek a sötét jövőnek,
A multból visszazalló rémei,
S király és nemzet kezét kézbe téve,
Boldog jövődöd föl fog fényleni! . . .

esztelen, elbizakodott erőszak csak ideig-óráig temetheti sirba az élni akaró nemzetnek szabadságát; mert midőn öntudatára ébredett a tetszhalott a föltámadás mennyei nagy és feleséges erejével porba dobja a sziklakövet, melylyel a zsarnokság sirját borította.

Ez az ítélet azt hirdeti, hogy a nemzeti eszmének egekből szállott aranypallosos angyalai előtt erejüket veszítve buknak porba az idegen zsoldosok, kik — szegény lelki vakok! bilincsesel, fegyverek élével, akasztó-fával törnek a nemzeti szabadság és igazság megdöntésére és eltemetésére.

Ezekért köszönöm én tinektek, cze-kért írom én dicsőségetekre, debreczeni esküdtek, és érdemes elnökökötök Liszka Nándor jogtanár, a tegnapi hazafias bölcsességgel hozott felmentő ítéletet. Nem, mert rólam, a végzet zivatarában ide-oda csapdosott porszemről volt szó; de mert a támadott, az üldözött, a pellengére hurczolt nemzeti igazságot, az eszmét, a szabad szót megvédették. A sötétségből fény sugaraként csapott ez elő. Ti kishitűek és ti zsarnokok lássátok be végre, hogy immár virrad és porba omlik bagoly váratok! Az én lelkem pedig a további küzdéshez, költőbarátom, Rudnyánszky Gyula lelkével együtt újabb, ragyogóbb, sértetlenebb vértet öltött; mert bizva tudjuk, hogy önerzetére ébred a nemzet. Látjuk, hogy cselekedni akar ez a nemzet.

Már pedig, ahol az eszme hirdetőit megértik, így megbecsülik, onnét az elnyomas idegen tömlöcztartóinak, korbácsos hóhérainak, a sötétségben orvadászó minden éktelen és ijesztő baglyainak pusztulni kell. Ha kitart, ha együttart ez a nemzet: pusztulni is fognak. És szabad lesz az én nemzetem! Te pedig hatalmas Isten áld' meg e vér és verejték áztatott földnek minden porszemét. És áld' meg az igazi hű és egyenes polgárait, milyeneknek a debreczeni esküdtbíró-ság hazafias bölcs tagjait megösmertük és add uram Isten, hogy e derék magyar polgárok lelkét átható igazság és honszerelem életető napfénye világítsa meg, termékenyítse meg azon sötétségben bolygó kis hitűek lelkét is, kik a kegyelem, a kegy morzsái után hunyázkodva esengenek, mikor a nemzet igazságát és jogait követeli; mert tudja, erezi, ebben rejlik a szabadság, ebben az élet, ez a mi feltámadásunk.

Recrudescunt.

A Rakóczy kiállítás a hó 20-án véget ért. Az eredmény méltó volt rendezőinek fáradságát nem ismerő buzgalomához és siker koronázta abbéli szorgalmukat, hogy a

dicső fejedelemnek nemes nagy alakját és tetteit a legjobban visszatükröző képet tárjanak a szemlélő elé. Országos ünnepélyt akartak e jöszandéku hazafiak rendezni. De sajnos, ez mar csak félig sikerülhetett. Pedig minden magyarnak első és legfőbb kötelessége lett volna elzarándokolni a felvidék fővárosába, Kassara, mintegy leróni súlyos adóját annak, hogy megtűri azt a sérelmet, mely Rakóczy nemes alakját elhomályosítja.

A nemes fejedelem, a legönzetlenebb hazafi, a nagy kormányzó, a magas lelkiületű hős — hazaáruló . . .

Ki vagy, mi tette ezt? Az ocsmány, rut aranyra, birtokraéhezés — a hiuság vársara. Elég volt nekik egy császári mosoly, elég volt egy ígert. S el adták nyelvüket, lelküket, nemzeti erkölceiket magyar szellemöket.

Jóva kell tehát tennünk e végzetes hibát.

Csodálom, hogy Kassán nem vett nagyobb lendületet e jó szándék, a mely csupán a következő határozati javaslatban nyilvánult meg, mely természetesen nagy tetszéssel el is fogadták. De ez még nem elég, ezt a példát, széles Magyarországon mindenütt követni kell. Ime a javaslat:

A közgyűlés elhatározza, hogy megújítván az 1894. évi május 29-én megtartott közgyűlésnek határozatát, megokolt feliratot intéz a képviselőházhoz avégből, hogy intézkedjék megfelelő módon arra nézve, hogy II. Rákóczi Ferencnek, a számkivetett legnagyobb hontalannak, történetünk legeszményibb fejedelmi alakjának drága és szent hánvai országos költségen a hazába vi-szaálltassanak és városunkban, amely egykor legerősebb székelyhely volt és a hol atyjának I. Rákóczi Ferencnek és nagyanyjának, Báthory Zsófiának maradványai nyugosznak.

Kassa, 1903. július 26.

Ime még nagyon sok város van olyan, a melyik nem sürgette ezen kívánalmakat.

De mi ez? Atok fogta el a magyart, hogy még ebben a magasztos eszmében sem tud egybe forradni.

Hát akkor mi a kuruczok a becsülete?

Most bezzeg milyen nagy, milyen kiváltkeppen való becsületök van a kuruczoknak.

Kurucz a zászló, kurucz a dolmány, — Rákócziról szól a nóta, s a vers és azokról a szomorú időkről beszélgetünk (hacsak egy pár hétig is), szónokolunk, a mikor szenvedés volt a hazaszeretet, vért áldozta mindenki a szabadságért. Legalább száz, vagy kétszáz esztendőben egyet rászánunk — a többi esztendők mindegyikében is legalább egy napot . . .

Hat máskor mi a nóta és a vers, mi az érzelem? Az esztendőnek 364 napjában, az évszázadok 99. esztendőjében?

Akkor bizony a felejtés sötét leplet borítjuk rá. A mi bizony jól eltakarja mert ime századok óta honaruló, rebellis törvény könyvünkben.

De így hol marad a kuruczok becsülete, a Rakóczy kor tisztelete? Hogy Beresényi szavával éljek — salva venia — az ördög szánczazza meg a mi nagy becsületünket.

Mert nem az illetné meg ám a mi nagyságos fejedelmünket, hogy így néha napján vagy esztendőjén szép verseket, nótaakat mondjanak róla, aki miertünk feláldozta nyugalmát, boldogságát, itt hagyta fejedelmi vagyonát, elhagyta családját, és elment a Márvány tenger mellé, bus magányba; pedig, hogy az idegen föld igen nehez, tudják a bujdosók.

Bizony szeretnénk haza hozni a nemes fejedelmet. És rakjuk is a pénzt, ki arannyal, ki ezüsttel, ki petájkával, de tiszta őszinte szívvél.

De hiába halmozunk össze kincseket, hogy vert arany, ezüst, rez legyen a koporsója, meg selyem bársony a vitorája a hajónak, nem pénz kell, nem is egyes emberek jó szándéka kell ide, hanem az országé. Mert csakis ez a nagyságos, dicsőséges fejedelemhez méltó tisztesség.

Mert ha egyszerű koporsóban hozza haza az ország egy kisded hajón, ez nagyobb tisztesség minden világi pompánál. Mert benne vagyon az a régi igazság, amiért és akikért ő élt halt hű vitézeivel egyetemben: nem vala törvénytelen az ő dolga.

Valamig ez a tisztelet néki meg nem adatik: bujdosó marad, akkor is, ha haza hozzák, mert sirjára nehezedik az az atok, hogy őt még mindig rebellisnak mondják. És bizony, bizony még talán nehezebb lesz a honi bánt, mint a rodostói föld, hol az igaz idegen földben, de nem a szülőföldből kiátkozva halgatja a tenger mormolását.

Nem egyes emberek jó szándéka, hanem az országgyűlésnek csak egy szava kellene ki mondván, hogy a nemes fejedelem nem pártütő, hanem megváltó, nem hazaáruló, hanem honmentő nem rebellis, hanem szabadsághős.

S e szó elhallatszik majd a márvány tengerig, mely mellett a dicső fejedelem aluszik nyugtatanul, aggóva nemzete sorsán és akkor magától haza jön a fejedelem a léleknekdiadalmas repülésével.

Akkor öve leszen az év minden napja, mert akkor kitisztult az ország, nem lesznek többé labanczok.

A magyar geniusz pedig fennen hangoztatja Magyarországot hatalmat, dicsőséget, szabadságát . . . Így hát most csak előre! Mert:

„Recrudescunt inclytæ gentis Hungaræ vulnera.“ (Kiujulnak a jeles magyar nemzet sebei!)

P.

A bíróságok és az ex-lex.

(Megrovás a debreczeni ítélőtábla ellen.)

A „Magyarország“ című lap társunkból fentartással közöljük ezen a debreczeni ítélőtáblával kapcsolatos megrovási hírt, melynek közlésével, ha szükségét látják, alkalmat adunk az illetékeseknek e mindenesetre sérelmesnek tetsző eset megvilágítására és magyarázására, mert ha ez így történt, mint ahogy írva van, méltan érte a táblát megrovás, a közlemény így hangzik:

Egy vidéki pénzügyigazgatóság adó behajtása végett ingatlan árverést kért. Az árverést az illetékes járásbíró mint telekkönyvi hatóság elrendelte. Időközben beállott az ex-lex. Ekkor a telekkönyvi ügyeket referáló albiró végzést hozott, amelyben az 1867. évi X. ti-czikkre való hivatkozással az árverést beszüntette.

A pénzügyigazgatóság a végzés ellen a debreczeni kir. Itélőtáblához felfolyamodással élt, amelynek következtében a Tábla végzést hozott, mert — ugymond a famózus végzés — az árverés foganatosítására kiküldöttet kellett volna rendelni, tekintet nélkül arra, hogy a törvényhozó testület erre az évre az államköltségvetésről szóló törvényt még nem alkotta, sem pedig a kormány az előző évi költségvetésről szóló törvény értelmében való intézkedésre a felhatalmazást meg nem adta.

Ezt a határozatot nem lehet szó nélkül hagyni.

Az egész magyar alkotmányunk úgy-

szólván egyetlen, de minden esetre a legfontosabb intézményes garanciája, hogy a törvényhozás határozata nélkül adót kivetni és behajtani nem lehet. Sem a törvényhozó testületek, sem a közjogászok között nem vitás az, hogy az 1867. évi X. t.-czikk nemcsak azt tilalmazza, hogy aki nem vetett adót behajtsák, hanem azt is, hogy a megelőző évben törvényesen kivett, de hátralekös adót hajtsák be.

Ennek a helyes, alkotmányos felfogásnak hódolt a miniszteri tanács is, amidőn május elsején kibocsátotta azt a kormányrendeletet, amelylyel meghagyta az összes illetékes hatóságoknak, hogy minden adó- és illeték-behajtsást szüntessenek be. Erről a rendelkezésről Széll Kálmán a képviselőháznak jelentés tette.

Ennek ellenében a kir. Itelőtanács a végrehajtási törvény formalizmusára helyezkedik, mintha egyszerű magánjogi természetű adósságról volna szó. A jogászai gondolkodásnak minő szárnyaszegettsége nyilatkozik meg e határozatban, amelylyel szemben a megbüntetett albirónak a felfogása óriási magasra emelkedik ki.

Szeretném tudni, hogyha esetleg valamely hadtestparancsnokság kérné az adóárveréseket, ami a legutóbb kibocsátott legfőbb hadiparancs után nincs kizárva, szintén elrendelné-e a debreczeni Tbla az árveréseket? Épp olyan joggal, mint most elrendeli, amikor annak ké esére és fogatosítására a pénzügyigazgatóság épp oly kevésbé jogosult, mint a hadtestparancsnokság, akkor is elrendelhetné. És akkor is megbírságná az albirót, aki fiatalos lehelletével, naiv hitével komolyan veszi azt az esküt, amelyet a törvények megtartására letett? Hát olyan „nyilvánvaló vétséget” követett el az az albiró, amikor világos törvénytöréssel okolja még határozatát? Vagy szelid nyomás akar az lenni?

Hát nem veszték még ki azok a Táblák, amelyek Kossuth Lajost és Wesselényi Miklóst hűtlenségért elítélték? Hát ha volt valaha, most van ideje annak, hogy a kir. bíróságoknak azt a törvénytörést köteleseget teljesíteniök kell, hogy a kormány és hatósági rendeletek törvénytörését is vizsgálják, mielőtt konkrétá határoznak.

Am tartsa távol a bíróság magát a napi politikától, de ne tartsa távol magát a törvénytöréstől.

H. L.

Rovások a királýsértési pörböl.

Egy aranyos, kedves, szép, kis asszonykával, ki igazi magyar érzésű honleány, találkozott alulirott, akkor még a királýsértés súlyos vádjával terhelt „egyen”, — (a kir. alügyész ur válogatott kifejezésekben gazdag szótárából merítettem ezt a kifejezést!) Férjével, kedves és tisztelt barátommal a tárgyalásra jöttek . . . Kezet csókoltam a gyémantos feketeszemű asszonykának, pedig nem akarta, mert keztyűt viselt.

— Nem tesz semmit, mondtam ön, érzem, szerencsét fog hozni, hogy találkozunk . . .

Az aranyos kis asszonyka meg is hozta a szerencsét, a fölmentésemet.

Azután volt ott a hallgatók zsufolt sorában egy rózsaszínű selyemmel díszített kalapu bájos, de valami bájos, kedves fiatal

lányka, ki érzésteljes szemével, szűzies tiszta fehérarczával igazán pompás, kedves magyar lányka volt. — Az ő arcát néztem, az ő tekintetét kerestem, mikor a vád képviselője, az alügyész ur követelte fejevételemet illetőleg becsukatásomat, érvelésének taraczk ágyujából kegyetlen és vas-kos golyókat röpitve felém, kinek nem volt más bűnöm, minthogy magyar embernek születtem és másként mint magyarul érezni és cselekedni nem tudok . . .

A vád rideg, bámulatosa nem a magyarok világából való vágásai, bunkózásai és eszmenetei azonban lepattogtak rolam és karczolásnyi sebet sem ejtettek szívemen; mert annak a bájos kis magyar lánykának az ügyészfelé vetett haragos tekintetéből — láttatok-e már haragvó fehér galambocskát? Nincs annál bajosabb! — és duzzogó arcából kiolvastam, hogy a vád tisztelt képviselője vesztett ügyet véd és hogy az igazság, egy nemzetnek az igazsága minden földi hatalomnál erősebb.

Akkor is néztem, figyeltem annak a bájos magyar kis lánykának az orcáját, mikor szívhez ferköző egyenes magyar és hazafiai tüzes beszédével Nessi Pál barátom és kedves druzsám oszlatta a sötét borot, melylyel a vádló a hallgatók, az esküdtek lelket homályba akarta borítani . . . Öröm játszadozott annak a kis magyar lánykának az ajkán és lelkes tűz villant meg szemében.

Ezután még ha elítélték volna is, a hazafias kötelesség teljesítésétől áthatott és ezen tiszta lélek önzetlen rokonszenvétől vigasztalt lélekkel sétáltam volna a dutyiba, már tudniillik, ha az esküdtek olyan ítéletet mértek volna reám, amilyenért az ügyész uram zászlót, még pedig sárgafekete zászlót bontott . . .

Mert hisz fényesen kibizonyosodott az eskübiróság hazafias és bölcs egyértelmű felmentő ítéletével, hogy abban a királýsértés miatt pörölt versben nem esett olyan szó magyarok királýjáról, mely szent koronáját, szent palástját, szent személyét böcs-mérelte volna. Legfejebb a nemzetünket rontó udvari cselédség, a cloy-i hadiparancsok sugalmazói és „vijjogó véresei” érthetnének, okulhatának abból, de ezeknek a magyarfaló bécsirongyos lakájoknak a bórét, a plundráját, gézengúz lelkét védeni — legalább én úgy vélem, nem a magyar bírók, nem a magyar hazafiak feladata és kötelessége. A „ménkü” ütne bele a taknyos németjeinek nyüves plundrájába.

Az ügyész ur „kocsis legényi” otromba támadáshoz, ripókkódéshez hasonlította a költői lélek fellángolásának ezrek lelkét bevilágító, melegítő fény sugarait . . . Hejh! nagy színvakság, osztrak talyog kellett ehhez. Ezekutan valóban kíváncsi volnék, hogy miként velekedhetik, a mi tisztelt közvádlónk a Petőfi Sándor költészetéről, mert ez a legnagyobb magyar dalköltő tudvalevőleg a Rudnyánszky költeményenél is jóval erőteljesebben verselt „a királýokról” . . . Feltételezem, hogy Petőfit és a Petőfi köl-

tészetét meg „béres legényi” sorba súlyosztaná alá.

Csöndes részvét kéretik.

Az esküdtek nyílt magyar arcú, nyílt magyar lelkű elnökéről is szólok. A debreczeni jogakadémia nyugalmazott jeles jogtanára, Liszka Nándor jogtanár volt ő. A ki midőn az oroszlanfejű, de selyempuha kezű és tapintatu Szücs törvényszéki elnök a kérdést fölvetette, hogy, mint legkorosabb és legérdemesebb, kicsoda legyen az elnök az esküdtek közül, az esküdtek így szólamlának:

— Liszka Nándor!

A tudós és hazafias magyar tanár szerénykedve vállalta el e tisztséget, pedig ha korra nem is, de tudományát illetőleg bizonyosan legérettebb, legérdemesebb volt. És az ítélet bizonyítja, hogy tüzes magyar lelke és a tanulmányok által gyarapított nagy tudása megértett és igaznak talált minket, a magyar királýunkhoz, magyar hazánkhoz, magyar fajunkhoz hiven, rajongva ragaszkodó, de igazat is mondó ifju magyarokat.

Még Nessi Pálról szólok. A férfias megjelenésű fiatal képviselőt nagy rokonszenvenvel fogadták és hallgatták a jelen voltak. És hogy az ő szépen átgondolt, bátor, őszinte magyar beszéde nem volt üres, hiába való szalma cséplés, bizonyosság erre az elért fényes eredmény, melyben Nessi képviselőnek igazán erős része volt. Nehogy azonban a tárgyalási terem bájos női hallgatói közül valamelyik az én rokonszenves Pali barátom után epekedjék, teleplezem őt . . . Hiában oly fiatalos a Pali megjelenése, őt már köti az aranykarika gyűrű, sőt már selyem fűrtös kislánykája is van, a kis Nessi Melinda, a kinek persze képes levelezőlapot is küldött az apuskája . . . Amaz öreg nagytöplomnak a képét, mely levélre alulirott, de immár felmentett királýsértő öreg uracska is emléksort jegyezett:

— Csókolja a papa kedvenczét: a papa . . . védenze!

Mert hát mi királýsértő urak igen (és ilyen) szörnyű „kocsis legény modoru,” gyöngédtelen és elvetemedett lelkű durva „egyének,” versfirkászok vagyunk: — a Bálinth királýi alügyész ur vélekedése szerint. Rózsaszín selyem kalapos bájos kis magyar lányka (onnét az egyik baloldali padszékről) elhiszi magacska ezt? . . .

Szabad Hajdu

Magyarok királýa.

Irta: Rudnyánszky Gyula.

Magyarok királýa!
Mit csinálsz te velünk?
Hát jót mi már tőled
Hiába remélünk?
Ha könnyeztél: sirtunk;
S te úgy szeretsz minket,
Hogy egyre feltéped
Régi sebeinket?

Két kezéd van, felség!
Mienk csak az egyik;
Mért láttuk oly ritkán
A másikat eddig?
Jobbodat az osztrák
Fogja diadallal;
Mifelénk mért sujtasz
A mostoha ballal?

Mind a mi kegy, pompa,
Mért jut a czudarnak?
S mért türöd, hogy minket
Te nevedben marnak?
Mért vagy Bécsben otthon
S csak vendég minálunk?
Mikor mi elébed
Igaz szívvél állunk.

Tizenhárom sebből
Vérzett ez az ország;
Ösi szabadságát
Pribékek elorzák;
Kedvedért a nagy gyászt
Mély sirba temette;
Mért vijjog hát vércséd
Még most is felette?

Az a gyűlölt nótá
Mért ingerli vérünk?
Neked mi királyunk
Egy nótát sem érünk?
Az a két szín mért csap
Orczánkba galádul?
S mért ne igyunk mámort
Rákóczy dalából?

Magyarok királya!
Szívünket mért téped
Hisz nincs a magyarnál
Hüségesebb néped.
Nagy a bizodalunk,
Hires a hűségünk —
S ezért mi örökké
A gyeheennán égünk?

Te vagy az oltárunk,
Te az imádságunk;
De jaj ha mi egyszer
Véres rendet vágunk!
Hogyha elfecsérled
Legdrágább javunkat,
Magyarok királya
Rettegd haragunkat!

Jaj ha mi még egyszer
Véres rendet vágunk:
Isten káromlással
Válik imádságunk —
S meg nem pihen addig
Haragunk kaszája,
Mig szabaddá nem lesz
Magyarok hazája.

Ez a remek, hazafias költemény volt az, — sokak szerint az iskolás gyermekek könyvébe méltó volna bevenni. — melynek közlése miatt királysértési pörbe fogtak felelős szerkesztőnk, de mely tudvaleg, a debreczeni esküdtbíróóság bölcs és hazafias ítélete következtében az egyhangu, a teljes felmentéssel végződött, így tehát most semmi sem áll útjában annak, hogy mi ezt a költeményt a jeles szerző megnevezésével közöljük és hogy az így a magyarnemzetnek közkinésévé válják és ezek ezrek lelkesüljenek, vigasztalódjanak belőle.

NAPI HIREK.

Kossuth Ferencz és Matolay Etele.

Az országos függetlenségi és 48. párt nagynevű és nagyérdemű elnökét Kossuth Ferenczet a Sátoralja ujhelyi függetlenségi párt zászlajának országára szóló ünnepélyek során a disztribúciójával az ősz Matolay Etele Zemplén vármegye nyugalmazott alispánja és Kossuth Lajosnak egykoron vitéz katonája köszöntötte fe. Matolay az alkalommal felemeltette hogy ezelőtt 43 évvel mikor Széchenyi tragicus halála gyászba borította a nemzetet ő volt az, ki egy küldött s ég élen a vármegye részvétét fejezte ki a Szechenyi árván maradt fiainak. Ő akkor nagy reményeket fűzök a nagy Széchenyi fiaihoz de hát azok fájdalom valóranem váltak mert Széchenyi fiai közül az egyik korona ör, a másik tüzoltóparancsnok lett. — Kossuth Ferencz rendkívül szellemesen felelt az ősz Matolay Etele köszöntésére. Elmondotta, hogy Széchenyi a „Legnagyobb magyar” nevet Kossuth Lajostól kapta, de a történelmet fog majd a felett itélni, hogy ki volt hát a Legnagyobb magyar. A mi pedig a Széchenyi fiait és őt illeti, hát azokhoz ő csak annyiban hasonlítható, hogy ő is örzi — félti — a Szent István koronáját. De ő nem csak örzi és félti a szent korona fényét, de ha kell megis óvja annak tekintélyét — magával az osztrák ceászárrel szemben is. — Tüzoltással ugyan nem foglalkozott soha — mert nekie mint Kossuth Lajos fiának a tüzet és pedig a honszerem tüzet nem oltani, — de eleszteni — sőt lángra gyújtani a hivatása és kötelessége.

A királysértési pörrel.

A „Debreczen” királysértési pöréről tegnapi lapszámunkban csak hézagatos tudósítást hozhattunk. Az ítélet közlése nem volt teljes és helyes. Nem egy, de két esetben volt vádolva felelős szerkesztőnk. Ugyanis a törvényszék ezt a két kérdést állapította meg: — 1.) az izgatásban? 2.) a királysértésben? Ezen két kérdésre Liszka Nándor az esküdtek elnöke kihirdette az esküdtek **igazmondását**, mely szerint az esküdtek **mind a két kérdésre nemmel** feleltek, vagyis **Ifj. Móricz Pált nem vétkesnek nyilvánították**. Erre a kir. törvényszék Ifj. Móricz Pált a vád és következményei alól felmentette. — Ezen a hézagatos tudósítást kiegészítő hírünkkel kapcsolatban tudatjuk olvasóinkat, hogy a vád és a véd beszédet, a gyorsírók feljegyzését elkésve kapván meg, csak lapunk holnapi számában közölhetjük, a mire felhívjuk olvasóink figyelmét.

30 éves találkozó.

Igen szép és megható jelenet folyt le ma délelőtt 8—9 óra között a főiskola oratóriumában s folytatódott a főiskola tanácstermében találkozóra jöttek össze azok, a kik 39 évvel ezelőtt végeztek be az osztrák kollégiumban theologiai tanulmányaikat s ugyanakkor 1873 évi július hó 7-én szent fogadást tettek, hogy ha Isten megtartja s élteti őket időnként a szeretet, a régi, ifjú kori barátság tüzeinek élesztése czéljából összejönnek, ha csak valami elháríthatatlan akadály nem gátolja őket a fogadalmuk megtartásában. 19-en irták alá a találkozási

évet s bizony az idő, az élet kivette belőlök a maga részét, ki meghalt, ki el nem jöhetett, úgy hogy ma már csak 7-en jelentek meg a 30 éves találkozón. Névszerint: Csiky Lajos theologiai dékan (Debreczen) Tóth Lajos tiszadobi, Urházy Lajos iovasberényi, Zöld József resiczabányai, Bugyi Mihály biharmegyei, Zsigmond Ferencz ártándi, Tóth Sándor szilágy-paniti lelkészek, iskolatársak, többen családjokkal együtt. De a keveske a kik megjelentek, annál nagyobb buzgósággal emelkedtek az egek urához ott az áldott öreg kollégium falai között, az oratórium szép termében, hol a nagy-zámban megjelent theologus ifjuságtól körülveve, Csiky Lajos theologiai dékan gyönyörű imádságának szárnyain az egek urához emelkedve, könyvek között áldották a mindenható, hogy e baráti összejövetelre kegyesen elvezérelte őket. Istentisztelet után a tanácsterembe vonult a kisdéd csapat, hol Csiky Lajos üdvözölte melegen az egybegyűlteket s hol egyet mást megbeszéltek. Az első 10 éves találkozón, 1883. évi ápril. 29-én megjelentek számszerint 17-en közadakozással egy 122 forintos alapítványt tettek, ily czímmel „1873. évben végzett iheologusok alapítványa.” Ez alapítvány tőkéje ma már 670 koronára szaporodott. Az egybegyűlteket elhatározták, hogy a tőkét mindaddig folyósítják, míg az 1000 koronára fel nem növekedik s akkor annak évi kamatai egy minden tekintetben kiváló ifju theologusnak fognak mindig kiadni. Együttal azt is elhatározták hogy 10 év mulva mulva ismét egybe gyűlnek 40 éves találkozóra a Irod. Társaság gyűlésén. — Gyűlésök végeztével a kisdéd csapat látogatásával tisztelte meg Balogh Ferencz hittanárt, mint egyetlen élő professzorukat, ki meghatva látta viszont régi régi, de róla soha el nem feledkező ősz tanítványait. — Délben az „Angol Királynő” vendéglőben tarsas ebéd volt.

A jótékony nőegylet közgyűlése.

A debreczeni jótékony nőegylet f. hó 20-án választmányi ülést tartott Veressné Szathmáry Teréz urasszony elnöklésével. — Számtalan segélykerést intézett el a választmány és több rendbeli határozatot hozott a szövíiskola fejlesztéséről.

A Csokonai kör a Kazinczy körnél.

A Csokonai kör számos tagja szombaton délután utazott el Kassára a Rakóczi ereklye kiállítás megtekintésére és a kiállítás bezárási ünnepségére Géresi Kálmán tanterületi főgazdát, Csokonai kör elnök vezetésével. A helyi állomásfőnökség ez alkalomra a Csokonai kör tagjainak kényelmére egy teljesen külön kocsi bocsátott rendelkezésére. A kassai állomáson a Csokonai kör tagjait a Kazinczy kör számos tagja fogadta Révész Kálmán espereslelkész vezetésével meleg szeretettel, magyaros szíveséggel. A társaság legnagyobb része a kassai tanintézetben talált elhelyezésre. Az intézeti gondnok annyi figyelmet és előzékenységet tanúsított a vendégek iránt, hogy az ez uton is illőnek tartjuk kifejezni a Csokonai kör halálját. A társaság Révész Kálmán vezetéke és szakszerű figyelmes kalauzolása mellett megtekintette az ereklyekiállítás és Kassa sz. kir. város gyönyörű kuruczpaltáját, ősrégi székesegyházát és egyéb nevezetességeit. Délben a Kazinczy-kör a Csokonai-kör tiszteletére ebédet adott, melyen első sorban Révész Kálmán esperes lelkész, a Kazinczy-kör alelnöke üdvözölte remek szavakkal a Csokonai-kör tagjait. A szép tósztra Géresi Kálmán elnök felelt, parhuzamot vonva Kassa és Debreczen közt, elletve a Kazinczy-kört. Tüdös János dr. főtitkár szellemes beszédben Kassa további fej-

Igyunk Avas-ujfalusi „Oroszlán” természetes egvényes savanyu gyógyvizet, üvegenként 12 fil. Kapható kizárólag Schvarcz-féle dohánvölzsdében Piacz-u. 29 szám a városbázával szemben.

lódására és dicsőségére emelt poharat, míg a Kazinczy-kör főtitkára Debreczen kulturális haladását dicsőítette, Kocz Akos tb. tanácsnok Kassa sz. kir. város hölgyeiről és az ebéden jelenlevő hölgyek belevonásával a felvidék hazafias hölgyeire emelt poharat. — Többen beszéltek még végül Rössler Richard. Kassa sz. kir. város főmérnöke dr. Thaly Kálmánra köszönete szava nyomán egyhangulag elhatározta a társaság, hogy a Rákóczi ereklye-kiállítás atyját, Debreczen sz. kir. város országos nevű képviselőjét, a történet, tudomány apostolát táviratilag üdvözi. Dr. Tüdös János nyomban megfogalmazta a Csokonai és Kazinczy kör együttes táviratát és azt még az ebéd folyama alatt elküldötték Budapestre. Nagyban emelte az ünnepi hangulatot Szilágyi Imre ügyvéd kamarai elnökhelyettes gyönyörű hegedűjateka, Kurucznotái, Czinka Panna dalai hallatara könyek szöke a szemekbe s mikor vége volt a dalnak, nem akart szünni az éljenzés, melylyel a mi kedves Szilagyinkat honorálták. A társaság részint hétfőn reggel, részint este érkezett haza, kedves emlékeket hozva a felvidék gyönyörű városából, lelkes hazafias népétől.

A debreczeni lelkész meghívó küldöttség Bakonyiszegeen.

A debreczeni református egyháznak maghívás útján választott új lelkészét, Szele György bakonyiszegei jeles lelkészt, tegnap kereste fel az a debreczeni küldöttség, a mely az egyház meghívó levelét átadta Debreczen ezen új papjának. A presbyterium által kiküldött bizottság tagjai voltak K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész, mint a küldöttség egyházi elnöke, Kola János ur volt országgyűlési képviselő, mint a küldöttség világi elnöke, a küldöttségi tagok Somogyi Pál ev. ref. egyházi főjegyző, Juhasz Ignác, Ifjabb Banyai István, Molnár Ambrus presbyterek voltak. Tegnap délben érkeztek Bakonyiszege, több egyháztag kíséretében, a kik a maguk jószántukból csatlakoztak hozzájuk. Dr. Kola János adta az az egyház meghívó levelét szép beszéd kíséretében, a mire Szele György meghatótan, költői becsű beszéddel válaszolt és köszönte meg a nagy kitüntetést. Délben a vendégszerető lelkész házában kitűnő ebéd volt, melynek folyamán több szép felköszöntőt mondtak. — Szele György november elsején költözik Debreczenbe.

Villanycsengő tolvajok.

Az éjjel megint garazdalkodott az az éjjeli tolvaj banda, mely villany csengőnyomókat, csengőhuzókat, ablakhőmérőket, sőt rézből való kapukilincseket is teljes nyugodtsággal és rendszerrel szokott az egyes háztulajdonosok rosszúságára és anyagi károsodására — néha egész betöréses módon lefeszgetni. A Hatvan és Bethlen utcákat különösen keresi ez a tolvajnép és csodálatos, hogy a náluk összehalmozódott ilyenmő fejszereléseken minődon tudnak tudadni és azokat értékesíteni! És a rendőrség teljesen tehetetlen e gazemberek ellen, pedig a főkapitányoknak is leszedik a csengőjét és kilincseit. Orgazdáknak is kell itt szerepelni, akik üzletszerűleg foglalkoznak e mesterséggel s nagyon jól tenné a rendőrfőkapitány ur, ha díjjat tűzne ki azon becsületes ember részére, a ki a tolvajokat és orgazdákat nala feljelenti.

Váltó hamisítással vádolt földbirtokos.

Herschkovits Miksa szabolcsmegyei földbirtokost — egyik bérloje Tóth István váltó hamisítással vádolta meg a nyiregyházi kir. Trszék előtt — azért — mert bár elős oerte, hogy a váltó értékével Ő tartozott Herschkovitsnak, de a váltón levő aláírás nem az

ő kezétől származik és így ez hamisítva lett. Ez ügyben tegnap tartott meg Nyiregyháza a főtargyalás Dr. Diesóffy Sándor elnöke alatt. A közvadat Hrabovszky Aurél királyi alügyész képviselte, a védői tisztelet rd. Kardos Samu töltötte. A főtargyalás során meglepő fordulat állott elő. Kiderült ugyanis, hogy Herschkovits Miksa maga közvetlenül nem is érintkezett a panaszossal, és hogy ő a váltót a nala titkári minőségben alkalmazott Goldstein Elektől kapta, Goldstein Elek viszont azt állította, hogy a váltó ő hozzája a Tóth István kezese Jene Miklós útján került. Ily tényállás mellett nem levő még az sem megállapítható, hogy Herschkovits a váltó meghamisításáról még csak tudomással is birt volna: a bíróság őt teljesen felmentette. A felmentő ítéletben nemcsak a vádított, de sőt maga kir. ügyész is, sőt maga a panaszos is megnyugodott és így az nyomban joegerőre emelkedett.

Új vasuti megálló.

A nagycseréi kaszálóbirtokosok közül többen azt kérték a kereskedelemügyi minisztertől, hogy a debreczen-nádudvari vasuti halápi kitérőjénél föltételes megállót rendezzen be. Ma érkezett meg a miniszter válasza. Bár a halápi megálló közel esik a kitérőhöz s amott a gyorsvonatok kivételével minden személyszállító vonat megáll. A miniszter hajlandó teljesíteni négy vonatra nézve a feltételes megállást, ha az őrháznak szükséges berendezési költségeit, nem egészen 100 kor., a folyamodók előre befizetik.

Eljegyzés.

Tóth József földbirtokos eljegyezte Ricly Antal a debreczeni uritársadalm egyik legrokonszenvesebb tagjának szeretetreméltó és kedves leányát Margitot.

Olvasóink figyelmébe

ajánljuk, hogy színehagyott, avagy pecsétetes, elpiszkolódott ruhákat olcsó árak mellett. Kocz Józsefnel festessék és tisztítsák. Főútle Bathanyi-u. 2. sz. a. Műhely Vár-u. 7. sz. zenede során.

Olvassuk a „Karikás“ élelclapot.

Hajdúvármegye közgyűlése.

Hajdúvármegye f. hó 19 en tartott törvényhatósági közgyűlésében megmutatta, hogy miként érez ezekben a napokban Bocskay népe. Ezekben a napokban, midőn a rábeszélés és megfélemlítés aljas munkáját kezdték meg a titkos aknaások, midőn némely ugnyevzett „böles politikuskok“ a nyugodtságot és józan mérsékletet fitogtatva, nem átalják hitványul meglapulni az ostor alatt s rabszolgai meghunyászkodással csókolni a hatalom sujtó kezét.

A vármegyei képviselők a köztisztületnek örvendő s igazán alkotmányos érzelmű főispán elnöke alatt lelkes és hazafias hangulatban kezdték meg a tanácskozást. Megállapodás történt még a napirend tárgyalása előtt abban, hogy a Veszprémy és Janosi Zoltán által beadott s a mai politikai helyzettel szoros összefüggő indítványok mindjárt az alispáni jelentés és a költségvetés letargyalása után tétessenek tanácskozás tárgyává. Az alispáni jelentés tudomásul vétele után a költségvetés adott nagyobb vitára okot. A költségvetésben 20000 korona volt előirányozva mint pótdoból fedezendő hiány, azzal a nyilvánvaló céllal, hogy azon 20000 korona a Hajdúböszörményben felállítandó Bocskay szobor javára fog fordítatni. Kovács Gyula, Hajdúszoboszló országgyűlési képviselője, szólalt fel első sorban, a költségvetésből a szoborforgó 20000 korona törlesztés kívánva azzal a megokolással,

hogy a nagy fejedelem emlékét sértjük meg azzal, ha pótdoból akarjuk szobrot fölláttatni. Kezdjük társadalmi mozgalmat az ügy eedekeiben s kapcsolatban várjuk meg az első sorban érdekelt Böszörmény városától a nemes célra az aidozatot. Világét sem akarja a szobor ügyét elodázni, csak mostani előkészítését tartja szerencsétlennek s indítványozza, hogy adassék vissza a szobor előkészítésének munkája egy bizottságnak, mely a megvalósításra nevezte tegye meg javaslatait, a pótdó igénybevételét teljesen tekinteten kívül hagyva.

A helyeslései fogadott felzólalás után Brassay Károly bizonyította, hogy a törvényhatóság ha meg is szavazta a multkori közgyűlés alkalmával évi 20000 korona összegnek a költségvetésbe való fölvétele a szobor forgó nemes célra, ma a nélkül, hogy ellenmondasba esnék, önmagával bátran csatlakozhatik Kovács Gyula indítványához, mert annak idején az alispán expressis verbis kijelentette a közgyűlésen, hogy a Bocskay-szobor nem pótdoból lesz fölláttatva. Az e nyíltság és világosság, melynek közgyűléseinkben uralkodni kell, nem tűri meg a kérdés olyforma megkerülését, hogy itt azt hirdessük hogy nem pótdoból, hanem a házi penztarból fedezzük a szobor költséget, mikor nagyon jól tudjuk, hogy abban a hazipénztárban egy fagaras sincs, legfeljebb ha pótdoból szerzük ki a pénzt. Nevezzük a gyermekeket a maga nevében. Pótdónak csak akkor lehet hoiye, ha a gyűjtes, mit nemhiszen, nem vezetne eredményre. Csatlakozik Kovács Gyula indítványához. Az alispán vedelőző szavai után meg többen szoltak a kérdéshez, részben az indítvány mellett, részben ellene, némelyek részletkérdésekre is kiterjeszkedve felszólalásukban. A döntés elvégre is szavazás útján történt meg s 62 szavazata 48 ellenében kimondotta a közgyűlés, hogy a pótdoból fedezendő 20000 koronát a költségvetésből törli s kapcsolatban megbizza a már régebben kiküldött szoborbizottságot, hogy készítsen tervet a Bocskay-szobornak társadalmi uton, mindennemű pótdó kizárásával való fölláttatására.

Ezzel a vitára okot szolgáltató kebli ügy elintézését nyert, hogy a közgyűlés, mint politikai testület, az egész magyar hazánkat oly mélyen érdeklő kérdésekben nyilatkoztathassa ki a maga szent meggyőződését. És ez a megnyilatkozás oly szép és igazán imponans módon történt meg, hogy Hajdúvármegye előtt csak tisztelettel hajolhat meg minden hazáját igazán szerető magyar ember. De hadd beszéljenek a tenyek!

Veszprémy István és Janosi Zoltán azonos indítványt fogadta el először a közgyűlés s mondta ki egyhangú lelkesedéssel, hogy a hároméves katonák törvénytelen visszatartása ellen tiltakozik fölír az országgyűléshez, Brassay Károly indítványára azt is hozzá csatolva, hogy jelen határozatát pártolás végett megküldi a testvér törvényhatóságoknak is.

Azután Janosi Zoltán okolta meg ékes szavakban iditványát a chlopyi hadparancsra vonatkozóan s a hazafias közgyűlés a gyűjtő szavak hatása alatt ismét egyhangulag emelte határozatát azt, hogy a nevezett hadparancs ellen, mint a mely alkotmányunkat és alaptörvényeinket mélyen sérti, tiltakozik, felette megütkezését fejezi ki ellene, az országgyűléshez orvó-lésért fölír, pártolás végett ezen határozatát is megküldvén a hazai törvényhatóságoknak.

Janosi Zoltán harmadik hazafias indítványa került ezután napi rendre, melyben kimondani kívánja, hogy az állami adóknak ne csak behajtása függesztessék föl, hanem hívassanak fel a vármegye területén lévő rendezett tanács városok és

községek előjárásai, hogy ezen adókat jövőre az önként jelentkezőktől sem fogadni el tartsák hazafias kötelességüknek. Brassay Károly az indítványt, mint enfele félreértés kikerülése céljából oly formán óhajtja határozattá emeltetni, hogy a „tartás hazafias kötelességüknek” kifejezés helyett, mely esetleg csak jambor óhajtásként tűnhet föl nemelyik szemében, azon imperatív rendelkezés tételessé: „utasítsassanak, hogy az állami adókat még az önként jelentkezőktől se fogadják el”.

Ezen hazafias indítványnak egyhangulag való határozattá emelését, fájdalom, egyes okvetetlenkedő urak nem atallották megakadályozni, azon herostratesi dicsőségre vágyakozva, hogy ők ellentétbe helyezkednek egy hazafias vármegye közóhajtásával. Hiába hangzott el a derek Rázsó a hispan kijelentése: „határozzuk hat ell”; dr. Nagy Gábor hajdunapási ügyvéd, szörszalhasogató rabulistikával iparkodott az indítványt diskreditálni s mintha csak a hatalom kegymosolyáért faradoznék, ugyancsak erősítette, hogy ő a határozat ellenére is az állami adót fizetni fogja, mert azt neki éppen mint a szabókonto kifizetést, senki meg nem tilthatja. Meg a szegény államhivatalnokok sorsán is sajnálkozni próbált, kik ekkor majd nem kapnak fizetést. Viharos éjjelezés közt vetette azonban oda neki Lengyel Imre kir. táblabíró, hogy:

— Abban ne fájjon az ügyvéd ur fejét!

Az ügyvéd urat, kinek végső szava a hazafias felháborodás zajába veszett el, Janosi Zoltan lelkész aztán alaposan kioktatta a jogtudományok elemeiből, megmagyarázván neki mi az közjog és mi az a magánjog. Az elnémitott jogász ur után meg Bösörmeny polgármestere. Somossy Béla, igyekezett beszélni az indítvány ellen, általános derűtség között hivatkozva az adóbehajtás terén szerzett kiváló érdemeire és bőles tapasztalataira.

Felszólalását már nem is félháborodás, hanem általános derűtség követte. Veszpremy Istvan helyesen jegyezte meg utána, hogy alkotmányos szabadságunk két garantiáját: az adó és katonaság megajánlását nem adhatjuk föl holmi kicsinyes szempontok kedvéért. — Végül is szavazni kellett, midőn a két buzgó adófizető ur alig heted magával maradt, a tulnyomó nagy többség általános lelkesedéssel mondván ki, hogy „utasítsassanak a vármegye területén levő községek és rendezett tanácsu városok előjárásai, hogy az állami adókat még az önként jelentkezőktől se fogadják el.” Ezen határozat is pártolás végett megküldött határozatott a testvér törvényhatóságoknak.

A hazairánti kötelesség teljesítése után a jótékony oltárára is meghozta az adózatát a vármegye, a mennyiben a siketnémet gyamolitó debreczeni egyesület részére egyhangulag 20,000 korona alapítványt szavaznak meg, mely pótadóból lesz fedezendő s már a jövő 1904. év elején az esedékessé vált félévi 4% kamat a jótékonyági alap terhére fog kifizetett, a pótadóra még akkor nem lehetven számítani. Puky Gyula főispán, ki mint az egyesület elnöke s így érdekelt fél, ezen ügy tárgyalásánál az elnöki széket az alispánnak engedte át, újra elfoglalva elnöki székét, meghatott szavakban mondott köszönetet a szép adományért.

Azután a folyó ügyek tárgyalása következett, már meglehetősen megesappant

érdeklődés mellett. Csak a Deák Ferenc születése napja 100 éves évfordulójának megünneplése tárgyában támadt még vita, Janosi Zoltan tiltakozott Deák Ferenc képeinek közgyűlési terem részére tervbe vett megfestése ellen, mivel vármegyénk ezzel, mintegy sanctionálna Deák csödbe jutott politikáját. Brassay Károly distinguálni kíván ezen kérdésben. Nevezetesen ő mint függetlenségi ember teljesen elítéli ugyan az 1867-iki kiegyezést s a Deák Ferenc-fele közügyet politikát, de mikor azt teszi, ugyanakkor készséggel hajlik meg Deák Ferenc jelleme és államférfiúi nagysága előtt.

Szívesen ünnepli az embert, de nem politikáját, készséggel egyezik bele hogy kepe a vármegye közgyűlési terme részére megfestessék. Nekünk ezekben a napokban inkább, mint valaha, meg kell becsülnünk nagyjainkat, s az eltérő nezeteken túlteve magunkat, egyesülnünk a hazaszereteten.

Hasonló szellemben beszelt Sovágó Gábor, a h.-bösörmenyi függetlenségi párt elnöke is, mire aztán a közgyűlés tulnyomó többséggel kimondta, hogy Deák Ferenc arcképet a jótékonyági alap terhére elter nagyságban megfesteti a közgyűlési terem részére, s e czérra 1733 korona 42 fillert utalványoz ki.

Báro Febérváry Géza, volt honvédelmi miniszter, bucsu leirata, minden megjegyzés nélkül s nyilvánvaló meglepedéssel vetetett tudomásul, valamint a Khuen-Hederváry-fele — h la Istennek azóta már meg is bukott — kormány tagjainak kinevezéséről szóló miniszterelnöki leirat is.

Ezzel aztán véget is ért a délelőtti tárgyalás. A közgyűlési tagok nagy része a jól vezetett munka után haza is utazott, s így délután 3 orakor folytatandó közgyűlésen már csak alig jelent meg pár tag a hivatalos személyeken kívül. Gyors tempóban nyertek elintézését aztán a délutóra maradt, esekélyebb fontosságú s közönségesebb természetű ügyek. Megemlíthetjük legfőjében még, hogy II. Rakóczy Ferenc kassai szobrara 200 koronát, Kiss Ernő honvéd tábornok szobrara pedig 50 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Szép es derek munkát végzett Hajdu vármegye ezen a napon. Vajha hazafias határozatai ne maradvának csak pusztában kiáltó szavak, hanem viszhangra és követésre találvaak szeles e hazában minden községben, városban és törvényhatóságban!

Az olmützi pátens.

(És a chlopyi hadiparancs.)

A chlopy-i hadiparancs önkénytelenül is mindenkinek az olmützi pátentst juttatta eszébe. Hiszen ez a hadiparancs ugyanazzal az energiával hirdeti a „nagy egészet”, az öszbirodalmat, mint aminő erélytel az olmützi pátens ezt a végzetes czélt megjelölte. Neptörzsekről szól a hadiparancs, arról szól a pátens is; közbe esik ugyan a szabadságharcz, az elnyomatás kora, a 67-iki kiegyezés és az alkotmányosság 36 esztendeje, — de az mitsem változtatott a dolgon.

Az abszolutizmusnak ugyan az a szörnye jelent meg most országunk határán, hogy alkotmányunkat mindenestől fölfalja, mint amely 1848. december 2-án indult meg ellenünk Olmützből.

Nos hat, ama hirhadt olmützi pátens, amely olyannyira aktuálissá vált, a következőleg hangzik:

Mi első Ferenc József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Magyarország és Csehország királya stb. stb.

Főlséges nagybátyánk, Magyar- és Csehországban e néven ötödik Ferdinánd császárnak és királynak a trónról való lemondása és főnséges Atyánk: Ferenc Károly főhercegnek az örökösödéstől történt elállása által a pragmatika szankció erejénél fogva hivatva vagyunk birodalmunk koronáit fejünkre tenni. Összes népeinknek tehát ezennel ünnepélyesen tudtára adjuk, hogy első Ferenc József név alatt a trónra léptünk.

Saját akaratunkból elismerve a szabad és korszerű intézkedések szükségét és becsét, bizalommal lépünk arra az ösvényre, amely egész birodalmunk üdvözölő atalakításához vezet el bennünket.

A valódi szabadság, a birodalom valamennyi népének egyenjogúsítása és minden állampolgárnak a törvény előtti egyenlősége, valamint a népképviselőknek a törvényhozásban való részvétele alapján újra fel fog kelni a haza régi nagyságában, de megifjodott erővel, mint egy rendíthetetlen épület az idő viharában, mint egy tágas lak a különféle nyelvű törzsek számára, melyeket atyaink jogara alatt a testvéri szeretet tart össze immár századok óta.

Szilárdul elhatározva a korona fényét homálytalanul, az egész birodalmat csonkítatlanul föntartani, de készen jogainkat népeink képviselőivel megosztani, arra számolunk, hogy Isten sagedelmével és népeinkkel egyetértve, sikerülni fog a birodalom minden országát és törzseit egy nagy államtestben egyesíteni.

Nehéz bajok függnek fölöttünk; a béke és a rend felidulva a monárkia több részeiben még most a polgárháború dul. Minden intézkedés megtörtént, hogy a törvény iránti tisztelet helyreálltassék. A fölkelés legyőzése és a belső béke első föltételei a nagy alkotmánymű szerencsés sikerének.

Ezen nagy czél keresztülvitelében bizalommal számítunk népeinknek képviselőik által történendő okos és őszinte közremunkálására.

Számítunk a mindig hű és józanesszű földművelőkre, akik a legújabb törvényes határozatok által a jobbágyviszonyok föloldása és a föld fölzsabadítása által az államjogok teljes élvezetébe léptek.

Számítunk hű államszolgáinkra.

Dicső hadseregünk hűsége, bátorsága és kitartása régóta ki van próbálva. Ez a derek hadsereg vatamint elődeinknél, ugy bizonyára most is a trón oszlopa, a hazának és a szabad intézménynek tántoríthatlan védője leend. Minden alkalom kedves lesz előttünk, midőn rangkülönbség nélkül megjutalmazhatjuk érdemeit.

Ausztria népei! Atyáink trónját komoly időkben foglaljuk el. Nagyok a kötelességek, nagy a felelősség, melyet a Gondviselő reánk mért. De mi hiszszük, hogy az Isten oltalma velünk lesz.

Kelt Olmützben, császári fővárosunkban, 1848 december 2-án.

Schwarzenberg s. k. Ferenc József s. k.

Hogy ennek a pátensnek mi lett az eredménye, mindenki tudja... Hogy a chlopy-i hadiparancsnak mi lesz az eredménye, ki tudná azt ma még megmondani?

SZINHAZ.

Egy színház tragédiája.

Föl sem gördült a kárpitja, meg se szólt az ügyelő esengettyűje és már is lejárt

szódott az első tragédia. Nem a színpadon, sem a kulisszák mögött. A nagy nyilvánosság előtt folyt le a színjáték, igazi emberek, sőt hatósági férfiak közreműködésével. A Király Színház, melyet a tagadhatatlanul ötletes és képzett Beöthy László alapított, lekerült az ugynevezett művészeti napirendről. A betiltott színház sorsa mindenesetre tanulságokat nyújt egy vállalkozó szellemű emberek, mint a viszonyok vizsgálata szempontjából.

A Király-Színháznak előbb volt meg a működő társulata, mint maga a hajlék, ahol működni kellett volna. Beöthy egész sereg vidéki színészt szerződtetett s akaratlanul is megbontotta a vidéki színtársulatok szervezetét. Itt is, ott is rést ütött, léket hasított. Persze, nem pótolhatatlan, mert pénzzel és ügyességgel minden hézag betölthető. Nagy befektetéssel fogott hozzá Beöthy a színház létesítéséhez. Erős versenyt provokált, ami csak egészséges hatással lehetett volna a színházi vállalkozásra. A közönség igényeinek és szükségleteinek fölfokozásával a mélyebb rétegek művelésének kellett volna bekövetkeznie. Új színpadi írók, új tehetségek fejlődhetek volna ki, szóval nekilendült volna egy kicsit a szellemi élet.

Volt tehát személyzet és semmi bizonyosság az iránt, vajjon az illetékes hatóság megadja-e a játszási engedelmet. Pedig első sorban a felől kellett volna a tervezőnek tájékozódnia. Így aztán folyt az építkezés, a lázas belső munka, míg végre megérkezett a betiltó rendelet. A belügyminiszteri döntést semmi módon tamadni nem lehet. Ugyis eléggé vadolhatjuk magunkat az „eső után köpenyeg“-rendszer miatt. Nagy katasztrófák alkalmával jajgatunk, felelős személyeket keresünk, bűnbakok után vadászunk, de mikor elejét lehetne venni a bajnak, a keleti ember kényelmére hallgatunk és mozdulatlanok maradunk.

Nagyon észszerű és helyes rendelet a miniszter betiltó határozata. Házak közze ékelt színházat bűn volna tűrni s ugyan ki vállalná magára az esetleges katasztrófaért való felelősséget? Sajnáljuk Beöthy Lászlót, hogy ez a baleset érte. De inkább egy embert sujtson, mint százakat. Ugy sem ment volna abba a színházba a közönség a kétes tűzbiztonságról kiszivárgott hírek után. Jobb hogy a vállalat meg sem kezdte működését, mintha később a közönség részvétlensége vagy éppen megriadása miatt kellett volna az üzletet becsukni.

A hiba ott van, hogy a vállalkozás nagyon merész és kockázatos volt. Beöthy László kissé elbizakodott, de a szerencse sem járt kezére. A fővárosi tüzvész neki ártott a legtöbbet. Elhamvasztotta szép terveit, egész munkaprogramját és értéktelenné tette azt a tekintélyes summát, melylyel a legfiatalabb színházat virágzóvá és jövedelmezővé, a színészet érdekében pedig termékeny intézményévé akarta tenni.

De a fővárosi tanácsnak is része van a Király-Színház tragédiájában. Egyszerűen félrevezette a vállalkozót, amikor az engedélyek kiadásával további költségre serkentette. Beöthy bátran indíthatna kártérítési pört a derék magisztrátus ellen. Könyveműen okozta romlását egy — talán sikerekre biztató — nem mindennapi vállalatnak és erkölcsi zülésbe kergetett számos színészt és szellemi munkást, akik biztos állásukat hagyták el a fővárosi dícsőségért.

A tanulság pedig az, hogy még a legfedáksárból ötleteket is jól meg kell rágni, a közönség érdekeit ideális megóvni és hogy a hatóságok ígéréteinek sem lehet mindig binni. Karóvendésnek nincs helye, inkább fajlani lehet az ilyen katasztrófák

melynél sokkal nagyobbak is történnek; de hát a kis katasztrófák mellett sem illik érzéketlenül elhaladni.

(—r—ő—)

CSARNOK.

Debreczeni diák-élet.

Írta: Timár Imre.

Hát ünnep utáni Szerdára én is ott voltam, tíz vagy tizenkét legátus várt már akkor rám; ott volt a „gavallér theologus“ esküdt felügyelő is.

„Gavallér theologus“ esküdt felügyelő híres diák vala: télen nyáron fehér nadragot, fehér mellényt, hosszú, fekete atillát hordott s ránczos szaru lakkeszimat: innen a neve is.

Mi természetesebb, mint hogy a keresztelőben a legnagyobb személyiség a „gavallér theologus“ volt. Alig pár hónapja volt még csak, aztán mert káptánnak; hangja szép volt, ruházata elegáns, modora tetszős, tancza, tarsalgása ügyes, mamáknak, lányoknak egyaránt tetszett.

Szólt a zene folyt a bor, repültek a szoknyák a ritmikus csardas zenéjére. Alig tudta közüünk egy-kettő a tánczot, de a „gavallér theologus“ igen. És ő nincs sehol; a lányok magokban voltak kénytelenek galoppozni, amikor a házi gazda kocsisa lelkendezve rohan be a tánczosok közé s torkaszakadtából ordítja:

— Jaj! valaki beleesett a bizonyosba. Kirohantunk valamennyien, meg elég korán s leirhatatlan állapotban találtuk a gavallér theologust.

A dolog úgy esett, hogy a bizonyosnak dobogóján akarta próbálni az ipse; vajon megy-e elég könnyen a galopp, de biz az leszakadt alatta.

Hallottad-e mi a hír?

Megjarta a gavallér

Ebadta német táncza...

Beesett a csávába.

Galopp, galopp, galopp!

A diák-czétus.

Le a kalappal uraim! a hova most léptünk: szentély.

Az az ötvenötvenöt diákeztetés, mindenikben öt-hat lakóval: egy fiatal fából álló erdőrengeteg kikerül belőle világokat járó, hajóórás árbocfaja, épenyug mint a zászló, melyet a világszabadság szellője vigan lenget milliók előtt. Egy kiaknázatlan szikla-láncolat; belőle kerül elő a harang, mely az örök, végzetlen hatalom imádsára hív; az ágyu, melynek bömbölésétől a zsarnok vére fagy, a drága ércz, mely szelid nödet ékesíti.

Beláthatatlan, mélységes óceán, nyugalmában fenéges, haragjában rettenetes; hiven őrzött gyöngye ha felszínre kerül: kincsét ér. Ösztöke a jámbor földműves kezében; lángpailos a szabadsáért esdők kezében; hárfá a szerelmi bu nyilatkozásán.

Mint fentebb említém egy-egy ezérszobában 5-6 diák lakott, mindeniknek ágya, széke, ládája s egy közös nagy asztal. A legvénebb diák volt a szobafőnök; ez ügyeit a szoba rendjére, tisztaságára; a történetekert első sorban ő volt felelős. Bentlakók apraja-nagyja mintegy háromszáz. Örök pezsgés itt az élet.

Ha jól van lakva, jó kedvében, ha éhes éhómra danol, füttyöl, hegedül, fuvolázik, harmónikáz, szaval, verset farag a diák-ember.

Mert még abban az időben nem volt ur a diák mint ma. Naponta egyszer volt ebéd, két napra egy brugó (prófont-féle ke-

nyér) ha jóllakott délben jó, ha nem lakott ugyis jó, ott volt a brugó, nem kellett hozzá szalonna, mert béle szalonnás volt, sem viz utána, mert ha megnyomtat, mint a telt pongyiból — akként jött belőle a drága nedű. Reggeli: a friss levegő, vacsora: kőkény, vadkörte, mit a nagyerdő bőven, ingyen szolgáltatott, ünnep volt ha sült tökött ehettünk. De azért nem volt éhes diák soha.

Akinek nem volt se kosztja, se hozzá-tartozója: volt a többinek. Meleg ételt igaz, hogy az ilyen hónapokig nem evett, de vasárnap, csütörtökön vagy térszat, vagy pesenyét hozott neki mindenik a közös ebéd-ről — melyen aztán egész heten édegett.

Kovács Miska nagyon ügyes volt; maga ruházta magát, főzött, sütött, szabott, varrt, gyalult, faragott. Nagyon hideg tel s hozzá Miskanak szalmakalapja volt. Egy este elmentünk „Zuzsi“ ba (kisebb kavéház tulajdonos) ott függtek szép rendben a jó czivisek asztrakauprémes teli gunyai a fogason; egy őrizetlen pillanat, Miska a legszebb nyakpremet lemetszette s reggelre olyan sapkát csinált belőle, melyért Jakób tavasszal 5 forintot fizetett ki.

Elővette a brugót, kifaragta, kigyurta belőle Petőti, Csokonai, Tinódi Sebestyén szobrait, hegedüt, kis bőgőt, zongorát, faragott, garasos gömbölyű fanyelbe erősített bicskájával.

Nem volt se pénzünk, sem enivalónk, Miska elindult a szobasoron, valahogyan összekeregetett öt vagy hat kis darab szalonnát:

— Na fiuk — mondja, letéve nálunk a szalonna darabokat — tüzet a bogrács alá, a bográcsba vizet, mindjárt itt lesz a jó vacsorára való.

Azzal szászretű köpenyét magára kapva, karhosszuságú s vastagságú botját hóna alá csapva, elsielt. Alig egy félóra múlva két pulykát cipelve — jött vissza. Megkoppasztottuk, serpenyőre hanytuk; lett jó, nagy vacsora.

A dolog úgy esett: Darabos-utcán az utcái kerítésen szoktak üldögélni éjjelre a pulykák, Miska kettőnek kis botjával a fejére koppintott s ha nem akart jönni: hozta.

Sámszonban egy Bagoly nevű jó módu vicces gazda, rekvirendus volt, kiről tudta az ifjuság, hogy annyit szokott adni, amennyit a diák vicceze ér. Legközelebb Miska választotta el Sámsonat.

— Szervusz ünnep! — köszönté őt a rekvirendus a legelső tisztelgésnél.

— Alá' szolgálja tiz forint! vágta vissza Miska. A tiz forint meglett.

Körülbelül ahol ma dr. Bartha Béla tanár háza van: volt a Szabó bácsi bormérője. Ide jártunk borinnya, négysegletes itezés, meszelves palaezokban adtak ott a jó érmelléki ürmöst és fehér bort, ha jól emlékszem 20 krért, mindig volt keszen kocsonya, lett ha kértünk turós galuska. Én voltam a pénztáros — de mindig csak ünnep után, addig a kis táblára krétával jegyezte fel Szabónéni, kinek mennyi a tartozása. Ünnep után mindenki fizetett nekem, én Szabó néninek. Koresmai adósság ignota quantitas volt előttünk.

Csodálatos valami volt az: a város barmely félreeső részén volt tüzeset, azt mi tuduk meg legelőbb. Mire a tornyokban felre verték a harangokat: ott voltunk a veszedelem helyén. Minő csapat! Éjjel legelőbb a lámpás, utána a nagy botos, kisbotos, vigyázva nehogy más előbb érkezhessék meg minálunknál, vízészek, horgosok, fejszések, villások, vedreszek s végül a machina, kettő a rudon, tizennyolez vagy husz köteleken, a machina tetején az elnök.

(Folyt. köv.)

Öszi és
téli ruhák
tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal
ruhafestő és tisztító intézete
DEBRECZEN
Széchényi utca 42.
Férfi ruhákat szakember
javítja és vasalja.

7563-1903 tksz.

Árverési feltételek.

Juhász Zuzsanna végrehajtónak Szőlősi Matyas ellen folytatott végrehajtási ügyében.

1. Ugyanaz alatt a szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben árverés alá boesított ingatlan 1903 évi október 20-án megtartandó árverésen a hirdetményben megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

2. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881 LX. te. 42 § jelzeit árfolyammal számított és az 1881 nov. 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadektépes értékpapírban a kikiáltott kezeihez letenni, avagy az 1881. LX. te. 170 §-ának értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéseről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételart az árverési hirdetményben megállapított részletekben és határidőkben, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az 1881 szept. 16-án 39425 I. M. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a debreczeni kir. adóhivatal mint bírói letét pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

4. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napjától követőleg esedékes adókat és atrunazási illetéket fizetni.

5. Vevő részére a vételi bizonyítvány az 1881. LX. te. intézkedése értelmében csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az idézett törvénycikk 187 §-a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik.

6. A megvett ingatlant a vevő a vételi bizonyítvány kiadása után (5 pont) azonnal birtokába veheti, annak hasznai és terhei azonban mar az árverés napjától kezdve őt illetik

7. A tulajdonjogok a vevő javára bekebelezése csak a vételárnak és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

8. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanok az érdekeltek bármelyikének kérelme folytán az 1881. LX. te. 185 §-a szerint vevő veszélyére és költségére bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

A kir. törvényszék, mint távi hatóság.

Debreczen, 1903. évi június 26-án.

Baróthy Béla kir. tszéki bíró.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Gondosan szedett

állani való Chaselas és Passatuti szőlő eladó. Nagyban és kicsiben különként 20 krért. Hunyady-u. 3 sz. a.

Tanuló egy igen jó
iparúhoz felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy 3-4 középiskolát végzett jóírású gyakornok ke-restetik. Czim a kiadóhivatalban.

Kopir könyvek

szabadalmazott, kitehető regiszterrel (igen czelszerű) 1000 lapos 2 frt 20 kr. 500 lapos 1 frt 20 krért beszerezhető Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszer-tára és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debreczen, kistemplom bazar.

Vászon, Készfehérnemű, Menyasszonyi kelengye.

A külön „Szönyeg osztályban“ óriási választékban :

Függönyök, Ágy- és Asztalterítők, Bortorszövetek, Cocus lábtörők. (2.)

Linoleum.

Olcsó árak. Előzékeny kiszolgálás.

13117-1903.

Makk árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Pacz, Fancsika, Bánk, Haláp, Guth, Nagyerdő, Apafa, Monostor, Savóskut erdők makktermése 1903 szeptember 28-án d. e. 10 órakor, 1903 év október hó 1-től makkoltatás céljából a városház kistanács termében tartandó nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe adatik, miről az érdeklődők azon megjegyzéssel értesítetnek, hogy az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban megtekinthetők s az árverelők által a kikiáltási ár 10%-a készpénzben az árvereltető bizottság kezéhez leteendő.

Debreczen, 1903. szept. 17.

A városi tanács.

